

2.1 PEDAGOG V ZAJETÍ ŠKOLSKÉ LEGISLATIVY

<http://www.msmt.cz/ministerstvo/urednik>

1. Školy a školská zařízení, pedagogičtí pracovníci
2. Vysoké školy, věda a výzkum
3. Uznávání výsledků dalšího vzdělávání, uznávání odborné kvalifikace
4. Ústavní výchova
5. Mládež a sport
6. Různé

A) PŘÁVNÍ PŘEDPISY

V této části jsou uvedeny nejdůležitější právní předpisy obecné i speciální ve vztahu pro rezort školství, mládeže a tělovýchovy. Pro zjednodušení a zkrácení textu nejsou vždy uvedeny celé názvy.

1. Školy, školská zařízení a pedagogičtí pracovníci

Zákon

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Základní právní předpis školského práva. Stanovuje podmínky vzdělávání a výchovy ve školách a školských zařízeních v obecné rovině, mnohdy stanovuje jen obecný rámec a v konkrétním řešení se odkazuje na tzv. prováděcí předpisy.

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících

Prošel významnými změnami, které zejména v poslední době zmírily přísnost při posuzování odborné kvalifikace pedagogů. Přesto je očekávána další podstatná změna. Stanovuje tak přísné podmínky na zaměstnávání nekvalifikovaných pedagogů, že by při jejich uplatnění koncem roku 2014 došlo ke kolapsu školství.

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních

Popisuje činnosti, které zajišťuje diagnostický ústav, dětský domov, dětský domov se školou, výchovný ústav, požadavky na pedagogické pracovníky v těchto zařízeních, práva a povinnosti dětí a pracovníků v těchto zařízeních, pravidla pro úhradu péče.

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí

Vyhlášky

Vyhláška o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání č. 353/2016 Sb.

Vyhláška o požadavcích na potraviny, pro které je přípustná reklama a které lze nabízet k prodeji a prodávat ve školách a školských zařízeních č. 282/2016 Sb.

Vyhláška o státních zkouškách z grafických disciplín a o změně vyhlášky č. 3/2015 Sb., o některých dokladech o vzdělání č. 58/2016 Sb.

Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných č. 27/2016 Sb.

Vyhláška o některých dokladech o vzdělání č. 3/2015 Sb.

Vyhláška o školských zařízeních, u nichž se nejvyšší povolené počty dětí, žáků a studentů nebo jiných obdobných jednotek vedených v rejstříku škol a školských zařízení neuvádějí č. 274/2009 Sb.

Vyhláška o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou č. 177/2009 Sb.

Vyhláška o krajských normativech č. 492/2005 Sb.

Vyhláška o vedení dokumentace škol a školských zařízení a školní matriky a o předávání údajů z dokumentace škol a školských zařízení a ze školní matriky (vyhláška o dokumentaci škol a školských zařízení) č. 364/2005 Sb.

Vyhláška o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků č. 317/2005 Sb.

Vyhláška o náležitostech konkursního řízení a konkursních komisích č. 54/2005 Sb.

Vyhláška o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních č. 108/2005 Sb.

Vyhláška o školním stravování č. 107/2005 Sb.

Vyhláška o zájmovém vzdělávání č. 74/2005 Sb.

Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních č. 72/2005 Sb.

Vyhláška o základním uměleckém vzdělávání č. 71/2005 Sb.

Vyhláška o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů č. 64/2005 Sb.

Vyhláška o vyšším odborném vzdělávání č. 10/2005 Sb. Přijímání ke vzdělávání, organizace vzdělávání, počty studentů, jejich hodnocení, absolutorium, úplata.

Vyhláška o podmínkách uznání rovnocennosti a nostrifikace vysvědčení vydaných zahraničními školami č. 12/2005 Sb.

Vyhláška o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři č. 13/2005 Sb.

Vyhláška o předškolním vzdělávání č. 14/2005 Sb.

Vyhláška, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy č. 15/2005 Sb.

Vyhláška o organizaci školního roku č. 16/2005 Sb.

Vyhláška o podrobnějších podmínkách organizace České školní inspekce a výkonu inspekční činnosti č. 17/2005 Sb.

Vyhláška o jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky a státních jazykových zkouškách č. 33/2005 Sb.

Vyhláška o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a o ukončování vzdělávání v konzervatoři absolutoriem č. 47/2005 Sb.

Vyhláška o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky č. 48/2005 Sb.

Vyhláška o podmínkách organizace a financování soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání č. 55/2005 Sb.

Vyhláška, kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených MŠMT, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí č. 263/2007 Sb.

Vyhláška o postupu při zjišťování psychické způsobilosti pedagogických pracovníků školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a školských zařízení pro preventivně výchovnou péči a o podrobnostech o školení osob žádajících o akreditaci k oprávnění zjišťovat psychickou způsobilost (**vyhláška o psychické způsobilosti pedagogických pracovníků**) č. 60/2006 Sb.

Nařízení vlády

Nařízení vlády č. 445/2016 Sb. o stanovení oborů vzdělání, v nichž je matematika zkušebním předmětem společné části maturitní zkoušky

Nařízení vlády č. 460/2013 Sb., o stanovení částky příspěvku na úhradu péče, částky kapesného, hodnoty osobních darů a hodnoty věcné pomoci nebo peněžitého příspěvku dítěti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy

Nařízení vlády č. 211/2010 Sb. o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání

Nařízení vlády č. 75/2005 Sb. o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků

2. Vysoké školy, věda a výzkum

Zákony

Zákon o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů č. 111/1998 Sb. (zákon o vysokých školách), ve znění zák. č. 230/2016 Sb.

Zákony zřizovací a zrušovací vysokých škol:

Zákon o zřízení Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích č. 162/2006 Sb.

Zákon o zřízení Vysoké školy polytechnické Jihlava č. 375/2004 Sb.

Zákon o zřízení Univerzity obrany č. 214/2004 Sb.

Zákon o zřízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně č. 404/2000 Sb.

Zákon o změně názvu některých vysokých škol uvedených v příloze zákona č. 172/1990 Sb., o vysokých školách č. 192/1994 Sb.

Zákon o změně názvu Vysoké školy chemickotechnologické v Pardubicích č. 46/1994 Sb.

Zákon ČNR o změně názvu Vysoké školy veterinární v Brně a o změně postavení a názvu Pedagogické fakulty v Hradci Králové č. 375/1992 Sb.

Zákon ČNR o zřízení Slezske univerzity, Jihočeské univerzity, Západočeské univerzity, Univerzity Jana Evangelisty Purkyně a Ostravské univerzity č. 314/1991 Sb.

Zákon o zrušení Vysoké školy Sboru národní bezpečnosti č. 181/1990 Sb.

Zákon o bohosloveckých fakultách č. 163/1990 Sb.

Zákon o změně názvu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně č. 48/1990 Sb.

Zákon o zřízení Vysoké školy veterinární v Brně a Vysoké školy veterinární v Košicích č. 169/1968 Sb.

Zákon o zřízení vysoké školy Janáčkovy akademie musických umění v Brně č. 168/1947 Sb.

Zákon o zřízení "Vysoké školy umělecko-průmyslové v Praze" č. 53/1946 Sb.

Dekret presidenta republiky o zřízení vysoké školy "Akademie musických umění v Praze" č. 127/1945 Sb.

Zákon, kterýmž se zřizuje samostatná československá státní "Vysoká škola zemědělská v Brně" č. 460/1919 Sb.

Zákon, kterým se zřizuje druhá česká universita. č. 50/1919 Sb.

Zákon o zřízení Československé státní "Vysoké školy zvěrolékařské v Brně" č. 76/1918 Sb.

Vyhlášky

Vyhláška o předávání údajů do registru řízení o žádostech o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace č. 278/2016 Sb.

Vyhláška o předávání statistických údajů vysokými školami č. 277/2016 Sb.

Vyhláška o předávání údajů do registru docentů, profesorů a mimořádných profesorů vysokých škol č. 276/2016 Sb.

Vyhláška o postupu a podmínkách při zveřejnění průběhu přijímacího řízení na vysokých školách č. 343/2002 Sb.

Nařízení vlády

Nařízení vlády o oblastech vzdělávání ve vysokém školství č. 275/2016 Sb.

Nařízení vlády o standardech pro akreditace ve vysokém školství č. 274/2016 Sb.

Nařízení vlády ČSFR o změně v organizaci vysokých škol uměleckého směru č. 282/1990 Sb.

Věda a výzkum

Zákony

Zákon o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činnostech a o změně některých souvisejících zákonů č. 227/2006 Sb.

Zákon o změnách některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o veřejných výzkumných institucích č. 342/2005 Sb.

Zákon o veřejných výzkumných institucích č. 341/2005 Sb.

Zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů č. 130/2002 Sb. (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací)

Zákon o Akademii věd České republiky č. 283/1992 Sb.

Zákon o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů č. 179/2006 Sb. (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání).

Vyhlášky

Vyhláška, kterou se stanoví vzor písemného pověření kontrolního pracovníka k provádění kontroly výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činnostech č. 231/2006 Sb.

3. Uznávání výsledků dalšího vzdělávání, uznávání odborné kvalifikace

Zákon o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace) č. 18/2004 Sb.

Vyhláška o podrobnostech stanovených k provedení zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání č. 208/2007 Sb.

Vyhláška ČBÚ o požadavcích na odbornou kvalifikaci a odbornou způsobilost při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem a o změně některých právních předpisů č. 298/2005 Sb.

Vyhláška SÚJB o stanovení seznamu teoretických a praktických oblastí, které tvoří obsah vzdělání a přípravy vyžadovaných v České republice pro výkon regulovaných činností náležejících do působnosti Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 193/2005 Sb.

Vyhláška MZd v dohodě s MŠMT, kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání č. 39/2005 Sb.

Vyhláška MZe, kterou se stanoví seznam teoretických a praktických oblastí, které tvoří obsah vzdělání a přípravy vyžadovaný v České republice pro výkon regulované činnosti v rámci působnosti Ministerstva zemědělství č. 213/2004 Sb.

Nařízení vlády o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací č. 397/2009 Sb.

4. Ústavní výchova

Zákon o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů č. 109/2002 Sb.

Vyhláška, kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních č. 438/2006 Sb.

Vyhláška o postupu při zjišťování psychické způsobilosti pedagogických pracovníků školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a školských zařízení pro preventivně výchovnou péči a o podrobnostech o školení osob žádajících o akreditaci k oprávnění zjišťovat psychickou způsobilost (vyhláška o psychické způsobilosti pedagogických pracovníků) č. 60/2006 Sb.

Vyhláška, kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče č. 458/2005 Sb.

5. Mládež a sport

Zákon o podpoře sportu č. 115/2001 Sb.

6. Různé

Vyhláška o zkoušce z českého jazyka pro žadatele o přijetí do služebního poměru, kteří nejsou státními občany České republiky č. 175/2015 Sb.

Vyhláška o prokazování znalosti českého jazyka a českých reálií pro účely udělování státního občanství České republiky č. 433/2013 Sb.

Nařízení vlády o oceněních udělovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy č. 313/2010 Sb.

Vyhláška, kterou se stanoví náležitosti žádosti o akreditaci vzdělávacího programu, organizace vzdělávání v rekvalifikačním zařízení a způsob jeho ukončení č. 176/2009 Sb.

Vyhláška MZ o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých č. 410/2005 Sb.

Vyhláška, kterou se provádí § 9 odst. 3 písm. a) zák. č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) č. 281/2001 Sb.

B)

SPECIÁLNÍ SMĚRNICE

Směrnice o závazných zásadách pro rozpis a návrhy rozpisů finančních prostředků státního rozpočtu krajskými úřady a obecními úřady obcí s rozšířenou působností č. j. MSMT-24005/2016

Směrnice, kterou se pro příspěvkové organizace a organizační složky státu v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy upravuje postup při provádění některých ustanovení zák. č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů č. j. MSMT-21042/2016

Instrukce Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva vnitra, Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva práce a sociálních věcí, kterou se upravuje postup při výkonu soudních rozhodnutí o výchově nezletilých dětí č. j. 142/2007-ODS-Org (Sbírka instrukcí a sdělení Ministerstva spravedlnosti, č. 5/2007, s. 114)

ZVLÁŠTNOSTI ŠKOLSKÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ A SOUČASNÝ STAV

Žádná příručka či učebnice práva neupozorní na některé zvláštnosti, se kterými se setká vedoucí pracovník školy při aplikaci právních předpisů (nejen školských). Pokud se na právní předpisy a průběh jejich vydávání a úprav podíváme z poněkud nezvyklého úhlu, všimneme si některých zajímavých (i když nepotěšujících) jevů.

- Nové právní předpisy přinášejí nové právní nedostatky
- Právní předpisy nejsou vždy ve vzájemném souladu.
- Ustanovení právního předpisu je nesrozumitelné, nejasné, je zapotřebí výklad.
- Ustanovení právního předpisu se vymyká obvyklým pravidlům a postupům
- Některé oblasti práce škol nejsou ošetřeny v žádném právním předpisu
- Ustanovení právních předpisů nejsou s tichým souhlasem dalších orgánů dodržována
- Do předpisů se výrazně promítá společenská objednávka
- Problémy spojené s doslovným chápáním textu
- Nedostatečný servis školám